

Poolse Kerk wil groter deel

Regering en bisschoppen kibbelen over de hervorming van de kerkfinanciering

- Kerken willen belastingen naar Duits model
- Poolse premier dreigt ermee dat hij het zonder overleg zal regelen
- Poolse Kerk is sterk gepolitiseerd en politiek verdeeld

Erik DE SMET

In Polen rommelt het tussen regering en de katholieke Kerk. Het conflict gaat over een grondige hervorming van de overheidsfinanciering van de Kerk. Van oudsher financierden de Kerken in Polen zichzelf goeddeels door giften en collecten. In 1950 richtte de communistische regering een fonds op als compensatie voor de aangeslagen kerkelijke goederen. Via dat fonds betaalt de staat sindsdien de pensioenen en ziekte- en invaliditeitsuitkeringen van de geestelijkheid van alle erkende erediensten. Politici van diverse signatuur ijverden de voorbije jaren echter voor de afschaffing van dat fonds.

De katholieke Kerk, en met haar orthodoxen zowel als protestanten, wenst als compensatie voor de afschaffing van het fonds de invoering van een kerkbelasting naar Duits model. Poolse belastingplichtigen kunnen al langer een procent van hun belastingen bestemmen voor een erkende caritatieve organisatie, waaronder heel wat katholieke. Alvast over het principe van de kerkbelasting zijn de verschillende geloofsgemeenschappen het eens. De bisschoppen willen echter dat de Poolse burger vrijwillig een half tot één procent van zijn of haar belastingen rechtstreeks aan de Kerk kan doen toekomen.

Tijdens de onderhandelingen over de nieuwe wetgeving ter zake liep het fout. De centrumrechtse regering van Donald Tusk (Burgerplatform) wilde niet verder gaan dan 0,3 procent. De voorbije maanden werd de toon scherper en op 12 oktober verklaarde Tusk in het parlement dat de regering de hervorming van de financiering van de geloofsgemeenschappen ook zonder overleg met de betrokkenen kan doorvoeren. „Parlementsleden hebben het recht om te stemmen over de afschaffing van de priesterpensioenen en de invoering van een vrijwillige kerkbelasting zonder de toestemming van de bisschoppen”, klonk het dreigend.

Oorlogsverklaring
Tusk lanceerde zijn 'oorlogsverklaring' op de dag dat hij een vertrouwensstemming in het parlement overleefde. Hij kondigde toen ook maatregelen aan ten gunste van het gezin. Polen kampt immers met een van de laagste geboortecijfers in Europa. Tusk wil het tij keren door meer ouderschapsverlof en meer kribben en kleuterscholen. Daarmee wil hij zijn voornaamste rivaal, de conservatieve partij Recht en Rechtvaardigheid van Jaroslaw Kaczynski, te snel af zijn.

Katholieke betogers in 't geweer tegen de regering van Donald Tusk. © Reporters

Het is niet de eerste keer dat de regering-Tusk botst met de kerkleiding, ook al maken overtuigde katholieken deel uit van zijn partij en behoort Burgerplatform in de Europese Unie tot de christendemocratische familie. Het Poolse katholicisme is de voorbije jaren echter sterk gepolitiseerd.

Sommige katholieke media aarzelen bijvoorbeeld niet om de centrum-liberale regering onophoudelijk aan te vallen. Burgerplatform en Recht en Rechtvaardigheid hebben een even grote achterban, wat maakt dat de polarisering in de Poolse politiek en samenleving nu groot is.

Tussen provocaties en dialoog met overheid

Na jaren van normalisering worden katholieken in Vietnam geconfronteerd met antireligieuze incidenten

Na de eenmaking van Vietnam onder communistisch bestuur in 1976 was het voor Vietnamese katholieken niet makkelijk hun geloof in alle vrijheid te beleven. Vooral de periode 1976-1990, volgend op de verovering van Zuid-Vietnam, bleek zwaar.

De voorbije twintig jaar werd er evenwel grote vooruitgang geboekt inzake godsdienstvrijheid, al wordt de vrijheid van eredienst nog altijd geschonden en moeten katholieken geregeld van zich laten horen omdat ze menen dat hun rechten worden geschonden.

Zeker de voorbije drie jaar volgde het ene incident op het andere.

De huidige spanningen hebben te maken met de arrestatie van zeventien christelijke activisten in 2011 in het noordelijke bisdom Vinh. Ze worden beschuldigd van het voeren van propaganda tegen de staat. Pas in mei verschenen vier van hen voor de rechter, die hen veroordeelde tot 42 maanden cel. In Ho Chi Minhstad liep een gelijkaardig proces wegens staatsgevaarlijke activiteiten tegen drie christelijke bloggers, die eveneens zware straffen kregen.

Katholieke leiders bestempelden de arrestaties als een schending van de burgerrechten en er werd opgeroepen tot protestmarsen. Er kwam alvast een voettocht van familieleden en vrienden van de gearresteerden, van Vinh naar de hoofdstad Hanoi, waartegen veiligheidstroepen hardhandig optraden. De diocesane commissie Rechtvaardigheid en Vrede riep dan weer op tot een eerlijker proces in hoger beroep.

Intimidatie

In een district in het bisdom Vinh verstoorden politiek geïnspireerde bendes een eucharistieviering, waarbij tientallen gelovigen gewond raakten. Vervolgens werden katholieken nog eens extra geïntimideerd, onder meer door hatelijke slogans tegen de Kerk.

De bisschop van Vinh, mgr. Pholo Nguyen Thai Hop, plaatst de incidenten in de traditie van de streek. Die behoorde eertijds tot het communistische Noord-Vietnam. De leiders stellen zich graag op als heldhaftige en strijdbare communisten. Daarbij hoort het bekampen van de godsdienst. De bisschop begrijpt echter niet waarom de regering in Hanoi bovengenoemde groepen laat begaan en herhaalt de wens van de Vietnamese bisschoppen om met de overheid in dialoog te blijven.

Mgr. Nguyen loofde de politiek van de communistische regering van meer openheid naar de internationale gemeenschap. Normalisering van de religieuze situa-

tie is een logische volgende stap. De bisschop hoopt dat dit snel gebeurt en dat gelovigen voortaan zullen worden behandeld als alle andere burgers. (EDS)

Advertentie

Mijn Stannah Starla, de stijl die me bevalt, de teruggevonden vrijheid ...

Documentatie en gratis prijsofferte op

info@stannah.be

0800 95 950

www.stannah.be

Naam + Voornaam
Adres
Postcode Stad
Tel: E-mail

Stannah bvba, Poverstraat 94, 1731 Relegem

Stannah

Vietnamese katholieken aarzelen niet te protesteren wanneer ze menen dat hun rechten worden geschonden. © Reporters